

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Bogusław Tocicki
Sędziowie:	SSA Jerzy Skorupka (spr.) SSA Wiesław Pędziwiatr
Protokolant:	Iwona Łaptus

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Marka Ratajczyka

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2014 r.

sprawy **A. S. (1)**

oskarżonego z art. 310 § 3 kk, art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, art. 284 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora i oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 19 września 2014 r. sygn. akt III K 13/14

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego A. S. (1) w ten sposób, że:

- 1. za podstawę skazania za przestępstwo przypisane oskarżonemu A. S. (1) w punkcie II części rozstrzygającej przyjmuje przepisy art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk, a za podstawę wymiaru kary przepis art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk;**
- 2. za podstawę orzeczenia przepadku dowodu rzeczowego w punkcie VII części rozstrzygającej, zamiast art. 44 § 2 kk przyjmuje art. 316 § 1 kk;**
- 3. na podstawie art. 316 § 1 kk orzeka przepadek dowodów rzeczowych w postaci podrobionych pieniędzy polskich i Euro, opisanych w postanowieniu z dnia 9 stycznia 2014 r. w punktach od 1 do 59 (k.227-231);**
- 4. orzeczoną w punkcie IV części rozstrzygającej karę łączną obniża do 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;**

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok otrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. L. 600 zł tytułem kosztów nieopłaconej obrony z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym oraz 138 zł podatku od towarów i usług;

IV. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, obciążając wydatkami związanymi z tym postępowaniem Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Legnicy wyrokiem z dnia 19 września 2014 r., III K 13/14 uznał oskarżonego A. S. (1) za winnego popełnienia przestępstwa opisanego w punkcie I tj. z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zakresie przypisanego mu czynu przyjął, iż stanowił on wypadek mniejszej wagi z art. 310 § 3 kk i za czyn ten na podstawie art. 310 § 3 kk w zw. z art. 12 kk przy zastosowaniu art. 60 § 2 i § 6 pkt 2 kk wymierzył karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

Oskarżonego A. S. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku tj. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. z tym, iż ustalił prawidłowo wysokość szkody wyrządzonej przestępstwem na kwotę 300 000 złotych oraz z opisu czynu wyeliminował fragment „oraz pozbawił przez ten okres możliwości jej lokowania na oprocentowanych depozytach bankowych i osiągnięcia związanych z tym zysków na sumę co najmniej 60 000 złotych” i czyn ten zakwalifikował prawidłowo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 11 § 3 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

Oskarżonego A. S. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie III części wstępnej wyroku tj. czynu z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 284 § 2 kk w zw. z art. 12 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

Na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk orzeczone wyżej kary pozbawienia wolności połączył oskarżonemu i wymierzył mu karę łączną 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 04 grudnia 2013 roku do dnia 19 września 2014 roku,

Na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł obowiązek naprawienia w całości wyrządzonej przestępstwem szkody poprzez zwrot na rzecz pokrzywdzonych:

- T. F. kwoty 300 000 zł (trzysta tysięcy złotych),

- Banku (...) w L. Oddział w K. kwoty 125 300 zł (sto dwadzieścia pięć tysięcy trzysta złotych),

Na podstawie art. 44 § 2 kk orzekł przepadek dowodu rzeczowego w postaci urządzenia wielofunkcyjnego H. (...) (...) nr (...) zapisanego pod pozycją 148 wykazu dowodów rzeczowych na karcie 236 akt sprawy - na rzecz Skarbu Państwa.

Na podstawie art. 230 § 2 kpk orzekł zwrot na rzecz oskarżonego A. S. (1) dowodów rzeczowych w postaci woreczka jutowego oraz saszetki koloru czarnego zapisanych pod poz. 146 i 147 wykazu dowodów rzeczowych na karcie 236 akt sprawy.

Na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych T. F. oraz Banku (...) w L. Oddział w K. kwoty po 960,00 złotych plus podatek VAT tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocników w sprawie,

Przyznał od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. L. kwotę 1260,00 złotych plus podatek VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

Wymieniony wyrok zaskarżyła, co do winy w zakresie punktu II sentencji oraz co do kary w zakresie punktu I, IV i VI sentencji obrońcy z urzędu oskarżonego A. S. (1) adw. A. L., zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 410 KPK w zw. z art. 7 KPK i art. 5§2 KPK poprzez wydanie wyroku z pominięciem całokształtu okoliczności ujawnionych w toku postępowania oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez przyjęcie za w pełni wiarygodne zeznań pokrzywdzonego T. F. i dokonanie w oparciu o nie podstawowych ustaleń faktycznych w zakresie czynu opisanego w punkcie II części opisowej wyroku, gdy prawidłowa, zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocena zeznań pokrzywdzonego prowadzi do ujawnienia nieścisłości w tych zeznaniach, zwłaszcza w zakresie wysokości poniesionej przez pokrzywdzonego szkody,
2. naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 167 KPK poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań K. F., M. F. oraz żony pokrzywdzonego A. F., pomimo ustalenia, że nie wszystkie pieniądze przekazane oskarżonemu stanowiły własność T. F.,
3. naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 186§1 KPK w zw. z art. 182§1 i 2 KPK poprzez dokonanie ustaleń faktycznych w oparciu o zeznania świadków K. i A. S. (2), złożone w postępowaniu przygotowawczym, pomimo że ci świadkowie odmówili składania zeznań w postępowaniu sądowym,
4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegający na ustaleniu, że oskarżony popełniając czyn opisany w punkcie II części opisowej wyroku doprowadził do powstania w majątku pokrzywdzonego T. F. szkody w wysokości 300.000 zł, gdy z treści zeznań pokrzywdzonego wynika, że stanowiły one bądź wspólność ustawową bądź własność syna K. F., a także innych członków rodziny (tak w oryginale),
5. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegający na ustaleniu, że oskarżony jest w stanie uiścić na rzecz pokrzywdzonego T. F. i Banku (...) w L. jednorazowo równowartość całej wyrządzonej im przestępstwem szkody, gdy z innej części ustaleń wynika wniosek przeciwny, co doprowadziło w konsekwencji do naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 53§1 i 2 KK w zw. z art. 56 KK,
6. rażąco niewspółmierność kary wymierzonej za przestępstwo opisane w punkcie I części dyspozytywnej wyroku,
7. rażąco niewspółmierność kary wymierzonej za przestępstwo opisane w punkcie III części dyspozytywnej wyroku,
8. rażąco niewspółmierność kary łącznej wymierzonej za przestępstwo opisane w punkcie IV części dyspozytywnej wyroku,
9. rażąco niewspółmierność kary wymierzonej za przestępstwo opisane w punkcie II części dyspozytywnej wyroku.

Podnosząc wymienione zarzuty skarżąca wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku, co do czynu I i III części opisowej wyroku poprzez:
 - a. wymierzenie oskarżonemu za czyn z punktu I części opisowej wyroku kary 1 roku pozbawienia wolności,
 - b. wymierzenie oskarżonemu za czyn z punktu I części opisowej wyroku kary 1 roku pozbawienia wolności,
 - c. wymierzenie oskarżonemu kary łącznej za wymienione czyny w wymiarze 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności,
 - d. orzeczenie obowiązku naprawienia w części wyrządzonej szkody poprzez zwrot na rzecz Banku (...) w L. 50.000 zł.,

2. uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej czynu II i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, ewentualnie o:

3. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

a. wymierzenie oskarżonemu kary za czyn z punktu II części opisowej wyroku w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

b. wymierzenie oskarżonemu kary łącznej w wymiarze 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności,

c. orzeczenie obowiązku naprawienia szkody w części poprzez zwrot na rzecz T. F. 100.000 zł, ewentualnie o:

4. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Wymieniony wyrok zaskarżył także oskarżyciel publiczny, tj. Prokurator Rejonowy w Legnicy w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego, zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego w postaci:

1. art. 11§2 KK, a w konsekwencji także art. 11§3 KK poprzez przyjęcie w punkcie II części dyspozytywnej wyroku w podstawie prawnej skazania przepisu art. 11§2 KK oraz w podstawie prawnej wymiaru kary przepisu art. 11§3 KK, gdy przepis art. 294§1 KK nie pozostaje w zbiegu kumulatywnym z przepisem art. 286§1 KK w rozumieniu art. 11§2 KK,

2. art. 316§1 KK poprzez nieorzeczenie przepadku przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa w postaci podrobionych pieniędzy polskich i zagranicznych,

3. art. 44§2 KK polegającą na wskazaniu go, jako podstawy prawnej orzeczenia przepadku przedmiotu służącego do popełnienia przestępstwa polegającego na podrobieniu pieniędzy polskich i zagranicznych, gdy zastosowanie tego przepisu jest wyłączone przepisem art. 316§1 KK.

Podnosząc wymienione zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. wyeliminowanie w punkcie II części dyspozytywnej wyroku z podstawy prawnej skazania art. 11§2 KK, a w podstawie wymiaru kary przyjęcie przepisów art. 286§1 KK w zw. z art. 294§1 KK,

2. orzeczenie na podstawie art. 316§1 KK środka karnego przepadku dowodów rzeczowych w postaci podrobionych pieniędzy polskich i zagranicznych, opisanych w postanowieniu o dowodach rzeczowych z dnia 9 stycznia 2014 r. w punkcie od 1 do 59 (k. 227-231),

3. zmianę w punkcie VII części dyspozytywnej wyroku podstawy rozstrzygnięcia przepadku dowodu rzeczowego w postaci urządzenia wielofunkcyjnego opisanego pod poz. 148 wykazu dowodów rzeczowych (k. 232-236) poprzez wyeliminowanie art. 44§2 KK i przyjęcie art. 316§1 KK.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zważył, co następuje. Apelacja obrończyni oskarżonego okazała się zasadna jedynie w części. Natomiast „w pełni” zasadna okazała się apelacja oskarżyciela publicznego.

Rację ma apelujący prokurator, że w tzw. podstawie skazania za czyn przypisany oskarżonemu w punkcie II części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku, sąd pierwszej instancji wadliwie przyjął, że przepisy art. 286§1 KK i art. 294§1 KK pozostają ze sobą w związku kumulatywnym, o którym mowa w art. 11§2 KK. Trafnie też wskazuje się, że w podstawie wymiaru kary za wymienione przestępstwo błędnie przywołany został przepis art. art. 11§3 KK. W tym względzie, sąd odwoławczy podziela w całości argumenty zawarte w apelacji, co czyni zbędnym ich przedstawianie i ocenę w niniejszym sprawozdaniu.

Równie trafnie oskarżyciel publiczny podnosi, że podstawę prawną orzeczenia przepadku urządzenia wielofunkcyjnego, o czym orzeczono w punkcie VII części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku, zamiast art. 44§2 KK powinien stanowić przepis art. 316§1 KK. Nie budzi wątpliwości, że drugi z cytowanych przepisów, jako szczególny

względem przepisu art. 44§2 KK powinien stanowić podstawę przypadku rzeczy służących do podrobienia pieniędzy polskich i euro.

Zasadny jest także zarzut obrazu przepisu art. 316§1 KK poprzez nieorzeczenie przypadku podrobionych pieniędzy polskich i euro. Treść przepisu art. 316§1 KK nie pozostawia bowiem wątpliwości, co do obligatoryjnego przypadku podrobionych pieniędzy.

Uznanie za oczywiste zasadne zarzutów i wniosków sformułowanych w apelacji oskarżyciela publicznego, spowodowało zmianę zaskarżonego wyroku w postulowanym w tej apelacji kierunku.

Przechodząc do oceny apelacji obrończyni oskarżonego A. S. (1) należy na wstępie stwierdzić, że trafnie wskazuje się w niej na obrazę przez sąd a quo przepisów art. 186§1 KPK w zw. z art. 182§1 KK, poprzez dokonanie ustaleń faktycznych na podstawie zeznań K. S. i A. S. (2). Na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2014 r. A. S. (2) – siostra oskarżonego i K. S. – jego żona, na podstawie art. 182§1 KPK odmówiły składania zeznań. Wobec tego, stosownie do art. 186§1 zd. drugie KPK, ich zeznania z postępowania przygotowawczego nie mogły być ujawnione i tym samym stanowią podstawy do dokonywania ustaleń faktycznych. Dokonywanie zaś ustaleń faktycznych na podstawie zeznań wymienionych świadków stanowiło więc rażącą obrazę przepisu art. 186§1 zdanie drugie KPK. Obraza wymienionego przepisu nie miała jednak wpływu na treść zapadłego wyroku, gdyż fakty relewantne dla odpowiedzialności karnej i cywilnej oskarżonego mogły zostać i w konsekwencji zostały ustalone na podstawie innych dowodów.

Niezasadne okazały się zaś pozostałe zarzuty obrazu przepisów postępowania i zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych, sformułowane w omawianej apelacji. Zupełnie chybiony jest zarzut obrazu art. 167 KPK poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań K. i M. F. oraz zony pokrzywdzonego – A. F.. Według apelacji „nie wszystkie pieniądze wpłacone przez pokrzywdzonego stanowiły jego własność”, gdyż pochodziły także od jego synów K. i M. oraz żony A.. Natomiast w sprawie nie ustalono w jakiej części pieniądze przekazane oskarżonemu stanowiły własność pokrzywdzonego, a w jakiej – jego najbliższych. Poza tym, nie ustalono, czy pomiędzy pokrzywdzonym, a jego żoną istniała małżeńska wspólność majątkowa, czy rozdzielność majątkowa. Dla ustalenia tych okoliczności konieczne było więc przesłuchanie wymienionych świadków.

Stwierdzić zatem należy, że dla ustalenia, czy oskarżony A. S. (1) swoim zachowaniem wypełnił ustawowe znamiona typu czynu zabronionego oszustwa z art. 286§1 KK, wskazane w apelacji okoliczności nie miały znaczenia. Przypomnieć należy, że w wymienionym typie czynu zabronionego, karalne zachowanie polega m.in. na wprowadzeniu w błąd. Natomiast skutkiem takiego zachowania jest doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. W świetle dowodów ujawnionych na rozprawie głównej nie budzi wątpliwości, że osobą wprowadzoną przez oskarżonego w błąd jest pokrzywdzony T. F.. Nie może budzić wątpliwości także i to ustalenie, że wymieniony pokrzywdzony, po wprowadzeniu go w błąd, niekorzystnie rozporządził mieniem. Okoliczność, w jakiej części mienie, którym rozporządził pokrzywdzony stanowiło jego własność, a w jakiej własność członków jego rodziny, nie ma znaczenia z perspektywy ustawowych znamion typu przestępstwa oszustwa z art. 286§1 KK. Warunkiem przypisania sprawy odpowiedzialności karnej z art. 286§1 KK nie jest bowiem tożsamość osoby wprowadzonej w błąd i rozporządzającej mieniem oraz tożsamość osoby, którą wprowadzono w błąd i której mieniem rozporządzono. Podmiotem wprowadzanym w błąd i rozporządzającym mieniem mogą być zatem różne osoby (Zob. przykładowo wyr. SA w Rzeszowie z 30.04.2013 r., II AKa 26/13). Różnymi osobami mogą być także podmiot wprowadzony w błąd i podmiot, którego mieniem rozporządzono. Wymienione zagadnienie jest od dawna analizowane w piśmiennictwie prawniczym i orzecznictwie sądowym (Zob. przykładowo: S.Glaser, Tzw. oszustwo procesowe, Polski Proces Cywilny 1936, nr 23-24; O.Górniok, „Niekorzystne rozporządzenie” i „cudze mienie” jako znamiona przestępstwa oszustwa (na tle niektórych sposobów wyłudzeń nieruchomości, Prok. i Pr. 2002, nr 9; Z.Kukuła, Prawnokarna ochrona spadku, PS 2009, nr 2; tenże, Dochodzenie roszczeń majątkowych w procesie cywilnym o oszustwo sądowe, MPraw. 2006, nr 12; A.Drozd, Koncepcja oszustwa sądowego w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku, WSS 2012, nr 3, s. 14 orzeczenia SN: z 28.07.1925 r., Kr 323/25, OSP, poz. 571; z 13.01.1926 r., Kr 460/25, OSP 1926, poz. 407; z 20.03.1027 r., Kr 355/26, RPiE 1927, nr 4, s. 851-852; wyroki SN: z 13.06.1933 r., III K 367/33, OSP 1934, poz. 129; z 12.10.1933 r., I K 565/32, OSN 1934, nr 1, poz. 8; z 2.01.1936 r., III K 1539/35, OSP 1936, poz. 349; z 11.05.1937 r.,

II K 244/37, OSN 1937, nr 12, poz. 337; z 1.02.1939 r., II K 3083/38, OSP 1939, 424; z 14.01.2010 r., V KK 235/09, Prok. i Pr. 2012, nr 1; post. SN z 13.11.2007 r., IV KK 239/07, OSNwSK 2007, nr 1, poz. 2540; z 29.08.2012 r., V KK 419/11, OSNKW 2012/12/133).

Z omówionym zarzutem korespondują kolejne dwa zarzuty sformułowane w apelacji obrońcy oskarżonego, opisane w punktach 1 i 4. Mianowicie, obraza przepisów art. 410, 7 i 5§2 KPK, gdyż prawidłowa ocena zeznań pokrzywdzonego powinna doprowadzić do ujawnienia nieścisłości w jego zeznaniach, a zwłaszcza w zakresie poniesionej przez niego szkody, a także błąd w ustaleniach faktycznych, gdyż na szkodę w wysokości 300.000 zł składają się środki pieniężne samego pokrzywdzonego oraz jego dwóch synów i żony.

Powołując się na przedstawione wyżej argumenty, oba zarzuty należy uznać za niezasadne. Dodać zaś należy, że ze stanowczych i konsekwentnych zeznań pokrzywdzonego, którym w toku całej rozprawy głównej oskarżony nie zaprzeczał wynika, że był on informowany przez A. S. (1), że pieniędzmi, które mu przekazał „będzie obracał makler z L.”. Stracił zaś na tym 300.000 zł (k. 644v). Prawdą jest, że pokrzywdzony zeznał, że „na dzień zatrzymania oskarżonego, na moim koncie powinno być 288.000 zł” (k. 645). Według apelacji, podanie przez pokrzywdzonego raz kwoty 300.000 zł, a drugim razem kwoty 288.000 zł, wskazuje na niejasności w jego zeznaniach i wątpliwości, co do wysokości szkody poniesionej przez pokrzywdzonego.

Takie wnioskowanie jest jednak nieuprawnione, gdyż wymienione kwoty odnoszą się do różnych stanów, czy aspektów ujawnionego procederu. Pierwsza z nich oznacza szkodę, którą pokrzywdzony odniósł w ciągu czterech lat, w których przekazywał pieniądze oskarżonemu, a druga z nich – stan rachunku w chwili zatrzymania oskarżonego. Wbrew wywodom apelacji, wymienionych kwot nie można ze sobą utożsamiać. Dlatego sąd pierwszej instancji, mając dodatkowo na względzie przyznanie się A. S. (1) i niekwestionowanie przez niego faktu wyrządzenia w mieniu pokrzywdzonego szkody w wysokości 300.000 zł., szkodę w takiej wysokości przypisał oskarżonemu.

Niezasadny jest także zarzut sformułowany w punkcie 5 apelacji, polegający na błędnym ustaleniu przez sąd a quo, że oskarżony jest w stanie uiścić na rzecz T. F. i Banku (...) w L. równowartość całej wyrządzonej im szkody. Zważyć však należy, że stosownie do art. 46§1 KK, w razie skazania sąd może orzec, a na wniosek pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości albo w części. Wynika stąd, że w razie skazania, sąd związany jest wnioskiem pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej, w przedmiocie nałożenia na oskarżonego obowiązku naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości albo w części. W takim wypadku, sąd nie może odmówić orzeczenia rzeczowego obowiązku.

Zważyć więc należy, że Bank (...)w L. złożył wniosek o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody (k. 619). Sąd pierwszej instancji zasadnie więc nałożył na oskarżonego A. S. (1) obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej temu pokrzywdzonemu, a z urzędu także na rzecz T. F.. Stwierdzić też należy, że sytuacja majątkowa sprawcy nie może stanowić przeszkody w zasądzeniu przedmiotowego obowiązku (Zob. post. SN z 10.10.2013 r., V KK 130/13; wyr. SA w Warszawie z 13.09.2013 r., II AKa 247/13; wyr. SA w Szczecinie z 25.06.2014 r., II AKa 118/14).

Zasadnym okazał się jedynie zarzut dotyczący niewspółmierności kary łącznej pozbawienia wolności. W ocenie sądu odwoławczego, przy wymiarze kary łącznej, sąd pierwszej instancji zbyt małą wagę przywiązał do faktu przyznania się oskarżonego. Tymczasem taka postawa, stanowiąca również wyraz krytycznej oceny własnego zachowania w kategoriach etycznych i prawnych, a także zgody na poniesienie odpowiedzialności karnej i cywilnej, ma znaczenie dla kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, a tym samym powinna być uwzględniona przy wymiarze kary. Z tych względów, sąd odwoławczy obniżył wymierzoną oskarżonemu karę łączną pozbawienia wolności do 3 lat.

Mając na względzie powyższe okoliczności, orzeczono, jak na wstępie.